

«РОЗГЛЯНУТО»
Педагогічною радою
Фахового коледжу
Міжнародного
університету протокол № 4
від «06»лютого 2026 р.

«ПРИЙНЯТО»
Вченою радою
Міжнародного
університету протокол
від «17» лютого 2026

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО РОБОЧУ ПРОГРАМУ НАВЧАЛЬНОЇ

ДИСЦИПЛІНИ У ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ

МІЖНАРОДНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Одеса - 2026

1. Загальний розділ

Положення про робочу програму навчальної дисципліни розроблено відповідно до Закону України «Фахову передвищу освіту» державних стандартів фахової передвищої освіти, Положення про організацію освітнього процесу у Фаховому коледжі Міжнародного університету (далі Коледж), рішень педагогічної ради, наказів ректора щодо організації освітнього процесу. Його метою є унормування змісту, обсягів, послідовності та організаційних форм вивчення дисципліни здобувачами фахової передвищої освіти, а також форм і засобів поточного і підсумкового контролю знань.

Робоча програма навчальної дисципліни – є нормативним документом закладу фахової передвищої освіти, який розробляється і затверджується у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу в закладі фахової передвищої освіти.

Робоча програма навчальної дисципліни за своїм змістом є документом, що визначає обсяги знань, які повинен опанувати здобувач відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики майбутнього фахівця, алгоритм вивчення навчального матеріалу дисципліни з урахуванням міждисциплінарних зв'язків, що виключає дублювання навчального матеріалу при вивченні спільних для різних курсів проблем, необхідне методичне забезпечення, складові та «технологію» оцінювання знань здобувачів.

Основним призначенням робочої програми навчальної дисципліни є:

- ознайомлення здобувачів фахової передвищої освіти та інших учасників освітнього процесу зі змістом освіти, критеріями та засобами оцінювання результатів навчання тощо;

- встановлення відповідності змісту освіти освітньо-професійній програмі та стандартам фахової передвищої освіти під час акредитації;

- встановлення відповідності при зарахуванні результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти (академічна мобільність), за іншими освітніми програмами, у попередні роки (при поновленні на навчання).

Робоча програма навчальної дисципліни як нормативний документ, який закладає:

- «ідеологію» змісту освіти та організації освітнього процесу, визначає навчально-методичні засади діяльності циклової комісії; на її основі розробляються посібники (методичні рекомендації, комплекси) для самостійного вивчення дисципліни, інші матеріали методичного характеру, що забезпечують успішне опанування програмного матеріалу;

- робоча програма навчальної дисципліни визначає місце і значення навчальної дисципліни, її загальний зміст та вимоги до знань і вмінь. Програма навчальної дисципліни є складовою державного стандарту фахової передвищої освіти або освітньої програми;

Робоча програма навчальної дисципліни розробляється на основі освітньо-професійної програми та навчального плану. Для денної та заочної форм навчання розробляється єдина робоча програма навчальної дисципліни із зазначенням у ній видів навчальних занять: лекцій, лабораторних, практичних, та самостійної роботи, форм поточного та підсумкового контролю.

2. Структура та зміст робочої навчальної програми та навчальної дисципліни

Загальний обсяг робочої програми навчальної дисципліни складає від 5 до 20 сторінок з урахуванням обсягу дисциплін.

Складові робочої навчальної програми. Робоча навчальна програма розробляється згідно форми № Н-3.04 (зразок титульного аркуша див. у додатку А) за такою структурою:

1. Опис навчальної дисципліни.
2. Очікувані компетентності, які планується сформувати та досягнення програмних результатів.
3. Програма навчальної дисципліни.
4. Структура навчальної дисципліни.
5. Питання до практичних (лабораторних) занять.
6. Самостійна робота.
7. Види та методи контролю.
8. Критерії підсумкової оцінки знань здобувачів (для екзамену / заліку) (Додаток В).
9. Академічна доброчесність.
10. Рекомендована література.

У структурі робочої програми навчальної дисципліни рекомендується передбачати наявність таких складників:

– загальна інформація: назва навчальної дисципліни, заклад вищої освіти, структурний підрозділ, який відповідає за дисципліну, освітньо-професійна програма, інформація про погодження та затвердження, мова навчання (додаток Б);

– розробник (и) – викладач чи викладачі, які розробили робочу програму;

– мета вивчення дисципліни;

– обсяг дисципліни в кредитах ЄКТС та його розподіл у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних дисциплін (відповідно до ст. 49 Закону України «Про фахову передвищу освіту»);

– статус дисципліни: обов'язкова чи вибіркова. Статус обов'язкових мають дисципліни, що є обов'язковими хоча б для однієї освітньо-професійної програми;

– передумови для вивчення дисципліни (наприклад перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше, тощо);

– очікувані результати навчання з дисципліни (програмні результати навчання, програмні компетентності відповідно до освітньо-професійної програми);

– критерії оцінювання результатів навчання;

– засоби діагностики результатів навчання, зокрема, методи їх демонстрування;

– зміст навчальної дисципліни: основні теми дисципліни, у тому числі (за наявності) теми практичних (лабораторних) занять, орієнтована тематика самостійної роботи та індивідуальних завдань;

- форми поточного та підсумкового контролю;
- рекомендовані джерела інформації.

3. Зміст розділів робочої навчальної програми

Опис навчальної дисципліни.

Інформація по цьому розділу оформлюється у формі таблиці, яку наведено нижче. У ній вказуються кількість кредитів, годин, галузь знань, спеціальність, рівень фахової передвищої освіти, рік підготовки, семестр, кількість годин відведених на лекційні і лабораторні/практичні заняття, вид контролю (заліка бо екзамен).

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень (ступінь)	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – Загальна кількість годин –	Галузь знань _____ (шифр і назва)	Обов'язкова / Вибіркова	
	Напрямок підготовки (спеціальність) _____ (шифр і назва)		
Мова навчання –	Рівень фахової передвищої освіти – _____	Рік підготовки:	
		-й	-й
		Семестр	
		-й	-й
		Лекції	
		год.	год.
		Практичні, семінарські	
		год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота та індивідуальні завдання	
		год.	год.
Вид контролю: іспит / залік			

У цьому пункті також варто стисло зазначити значення дисципліни, її місце в системі підготовки фахівця а також мету та завдання навчальної дисципліни.

Очікувані компетентності, які планується сформувати та досягнення програмних результатів.

Тут наводяться відповідно до освітньої програми заплановані результати навчання за навчальною дисципліною та компетентності які формуються під

час вивчення навчальної дисципліни. Для вибірових дисциплін може бути наведено коротке пояснення можливостей та переваг, які надає вивчення дисципліни.

Робоча програма навчальної дисципліни

У даному розділі необхідно надати навчальні теми дисципліни та їх стислий зміст у вигляді орієнтованого переліку питань, що виносяться на ці теми.

Структура навчальної дисципліни

Подається розподіл навчального часу за формами навчання та видами занять відповідно до робочого навчального плану. Тематичний план навчальної дисципліни структурується за семестрами, змістовими модулями й темами.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
лекц.		прак	лаб.	сам. роб.	лекц.		прак	лаб.	сам. роб.	
Тема 1. Назва										
Тема 2. Назва										
Усього годин										
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ - ЕКЗАМЕН/ЗАЛІК										

У розділі «Питання до практичних занять» необхідно подати орієнтовний перелік питань за кожною темою практичних (лабораторних) занять.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1			
2			
...			

Самостійна робота

В цьому розділі необхідно вказати форми та зміст навчального матеріалу, що є предметом самостійного опрацювання здобувачами фахової передвищої освіти, зазначивши тематику та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань. Години самостійної роботи у відповідній таблиці нижче повинні збігатися із указаними в таблиці «Структура навчальної дисципліни». Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносять на підсумковий контроль разом із навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1
2
	Всього	

У розділі «**Види та методи контролю**» необхідно представити «технології» й різновиди оцінювання знань здобувачів під час проведення поточного, підсумкового модульного контролів, самостійної роботи, індивідуальних завдань та критерії їх оцінювання.

Критерії підсумкової оцінки знань здобувачів (для екзамену / заліку)

Подається опис та шкала оцінювання згідно до затвердженої у Положенні про організацію освітнього процесу підготовки фахівців за Європейською кредитною-трансферно-накопичувальною системою.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	Fx	незадовільно	не зараховано
1-34	F		

В розділі «**Академічна доброчесність**» зазначається інформація щодо дотримання академічної доброчесності.

Розділ «**Рекомендована література**» складається з основної, допоміжної літератури та інформаційних ресурсів.

До основної літератури варто відносити нормативні документи, базові вітчизняні, найкращі зарубіжні підручники та навчальні посібники з урахуванням їх наявності в бібліотеці Університету.

У список допоміжної літератури відносяться різні довідкові, періодичні видання, наукові монографії, статті, методичні рекомендації тощо відповідної тематики.

Інформаційні ресурси мають містити нормативну базу, джерела Інтернет, адреси бібліотек тощо.

Рекомендована література повинна бути оформлена згідно вимог ДСТУ 8302:2015

Основною складовою для конкретної дисципліни є **силабус**. Силабус містить загальну інформацію про дисципліну, місце в освітній програмі, цілі та зміст, результати навчання та їх співвідношення із програмними результатами навчання; порядок навчання та викладання, форми та критерії оцінювання результатів навчання, ресурсне забезпечення. Силабус навчальної дисципліни може не містити підписів, і відповідних даних про затвердження, які передбачені для робочих програм, але має бути змістовно пов'язаним із відповідною робочою програмою та бути доступним для здобувачів освіти (наприклад викладений на сайті).

Розробляється силабус на засадах робочої програми навчальної дисципліни та освітньо-професійної програми підготовки фахівця того чи

іншого рівня та відповідного навчального і робочого навчального планів, з урахуванням логічної моделі викладання дисципліни.

4. Порядок оформлення розробки та затвердження робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни розглядається цикловою комісією Коледжу та затверджується на засіданні педагогічної ради Коледжу. Титульна та друга сторінки робочої програми оформлюються відповідно до наведених зразків (додатки А та Б). Вказуються розробники програми (П.І.Б., звання, посада), номери протоколів та дати затвердження на засіданні циклової комісії.

Робоча програма навчальної дисципліни має розроблятися як окремий документ в електронній та паперовій формі, зберігатися в деканаті Коледжу визначений термін та передається в архів Університету. Робоча програма навчальної дисципліни підлягає обов'язковому щорічному перегляду і перезатвердженню з урахуванням змін освітньо-професійної програми, опитування зовнішніх стейкхолдерів та здобувачів фахової передвищої освіти.

Доцільно передбачати попереднє обговорення робочих програм навчальних дисциплін членами груп забезпечення освітніх програм, для яких відповідна дисципліна є обов'язковою, та їх погодження керівниками цих груп. Зміни до програми, пов'язані з урахуванням новітніх досягнень науки і техніки у відповідній галузі чи сфері знань, оперативно вносяться викладачем до лекційного курсу навчальної дисципліни. Надалі при черговому оновленні програми вони враховуються у відповідних розділах навчальної програми.

Поточні зміни до робочої програми навчальної дисципліни, що стосуються уточнень системи контролю та оцінювання знань, планів семінарських (практичних, лабораторних) занять, тематики рефератів та курсових робіт, переліку основної і додаткової літератури, за необхідності, можуть вноситися також щорічно до початку нового навчального року і затверджуватися на засіданні циклової комісії.

Робоча програма навчальної дисципліни підлягає обов'язковому перегляду (оновленню) і перезатвердженню:

- а) після затвердження нової редакції освітньо-професійної програми, внесення змін до навчального плану, що стосуються цієї дисципліни;
- б) до початку нового навчального року.

При затвердженні робочої програми навчальної дисципліни, вона перевіряється гарантом освітньо-професійної програми, цикловою комісією, начальником навчального відділу на відповідність освітньо-професійній програмі, навчальному плану та вимогам даного Положення.

ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор Фахового коледжу

Міжнародного університету

_____ ПІБ

Протокол № __ від «__» ____ 20__ р

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(назва дисципліни)

Галузь знань _____

Спеціальність _____

Назва освітньої програми _____

Рівень фахової передвищої освіти *фаховий молодший бакалавр*

Одеса - 20__ рік

Зразок другого аркушу робочої програми

Розробники і викладачі (зазначаються розробники і викладачі, які викладають дисципліну - посада, наук. ступінь, вчене звання, П.І.Б.)	Контактний тел.	E-mail

Робоча програма схвалена на засіданні циклової комісії загальноосвітніх дисциплін Фахового коледжу Міжнародного університету

Протокол № ___ від «__» _____ 20__ року.

Голова циклової комісії

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Погоджена Педагогічною радою Фахового коледжу

Протокол № ___ від «__» _____ 20__ року

Голова педагогічної ради

(підпис)

Розглянуто навчальним відділом Міжнародного університету

Начальник навчального відділу

(підпис)

«__» _____ 20__ року

ДОДАТОК В

**ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРДВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА НАВЧАЛЬНУ
ДИСЦИПЛІНУ У МІЖНАРОДНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**

(поточний контроль, підсумковий контроль, загальний результат оцінювання)

ЕКЗАМЕН

<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на практичних (лабораторних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних (лабораторних) занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних (лабораторних) занять	30
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Індивідуальне тестування, завдання, підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань, дослідна робота здобувача			
1.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять, наукових конференцій та круглих столів.	10
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен			50
Загальний результат оцінювання			100

Поточний контроль знань здобувачів освіти при формі контролю **екзамен** (максимум 50 балів) оцінюється за шкалою («2», «3», «4», «5»), з обов'язковим переведенням балів за кожний вид роботи таким чином:

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі здобувачами

- за підготовку до аудиторних занять (максимум 30 балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості практичних (лабораторних) занять, для переведу балів за підготовку до аудиторних занять середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 6;
- за виконання завдань для самостійного опрацювання (тестування, завдання, підготовка реферату (есе) за заданою тематикою) (максимум 10 балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості програмного матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення, для переведу зазначених балів середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 2;
- за інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовку наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо (максимум 10- балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості інших видів індивідуальних завдань, для переведу балів за підготовку середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 2.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

- «2» - виставляється за неправильну відповідь (письмову роботу), яка не відповідає змісту теми та свідчить про нерозуміння її основних положень;
- «3» - виставляється за відповідь (письмову роботу), яка відповідає змісту теми, але є неповною і неточною у визначенні понять, свідчить про неповне розуміння основних положень навчального матеріалу, свідчить про те, що знання студента мають фрагментарний, поверховий характер;
- «4» - оцінюється правильна і обґрунтована відповідь (письмова робота), з якої видно, що студент знає й розуміє теоретичний матеріал в обсязі навчальної теми, володіє необхідними навичками, не допускає суттєвих помилок.
- «5» - оцінюється повна, правильна, ґрунтовна відповідь (письмова робота) на запитання теми, що передбачає логічність і послідовність викладу матеріалу, володіння термінологією, показує вміння повно й глибоко використовувати теоретичні знання в практичній площині.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ЗА ЕКЗАМЕН

(максимум 50 балів) Рівень знань оцінюється:

Рівень знань оцінюється:

- від 40 до 50 балів - студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки;
- від 30 до 40 балів - студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді;
- 20 - 30 балів - студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки.
- 10 - 20 балів - володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;
- 0 - 10 балів - володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки.

ЗАЛІК

<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на практичних (лабораторних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних (лабораторних) занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних (лабораторних) занять	60
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Індивідуальне тестування, завдання, підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ² , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	20
Виконання індивідуальних завдань, дослідна робота здобувача			
1.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять, наукових конференцій та круглих столів.	20
Разом балів за поточний контроль			100
<i>Загальний результат оцінювання</i>			100

Поточний контроль знань здобувачів освіти при формі контролю **залік** (максимум 100 балів) оцінюється за шкалою («2», «3», «4», «5»), з обов'язковим переведенням балів за кожний вид роботи таким чином:

- за підготовку до аудиторних занять (максимум 60 балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості практичних (лабораторних) занять, для переведу балів за підготовку до аудиторних занять середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 12;

² Індивідуально-консультативна робота викладача зі здобувачами

- за виконання завдань для самостійного опрацювання (тестування, завдання, підготовка реферату (есе) за заданою тематикою) (максимум 20 балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості програмного матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення, для переводу зазначених балів середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 4;
- за інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовку наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо (максимум 20- балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості інших видів індивідуальних завдань, для переводу балів за підготовку середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 4.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

- «2» - виставляється за неправильну відповідь (письмову роботу), яка не відповідає змісту теми та свідчить про нерозуміння її основних положень;
- «3» - виставляється за відповідь (письмову роботу), яка відповідає змісту теми, але є неповною і неточною у визначенні понять, свідчить про неповне розуміння основних положень навчального матеріалу, свідчить про те, що знання студента мають фрагментарний, поверховий характер;
- «4» - оцінюється правильна і обґрунтована відповідь (письмова робота), з якої видно, що студент знає й розуміє теоретичний матеріал в обсязі навчальної теми, володіє необхідними навичками, не допускає суттєвих помилок.
- «5» - оцінюється повна, правильна, ґрунтовна відповідь (письмова робота) на запитання теми, що передбачає логічність і послідовність викладу матеріалу, володіння термінологією, показує вміння повно й глибоко використовувати теоретичні знання в практичній площині.

9. КРИТЕРІЇ ЗАГАЛЬНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ

(для екзамену / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;
- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;
- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);
- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.
- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.
- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C	Задовільно	
64-73	D		
60-63	E	Незадовільно	Не зараховано
35-59	FX		
1-34	F		